

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Lerna Malorum Omnium; Sive Gravitas, Et Damna Peccati Mortalis

Arias, Francisco

Monachii, 1648

Cap. III. Ponuntur aliæ regulæ ad cognoscendum, quænam culpæ,
mortalia sint peccata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46756](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46756)

tute obedientiæ; ad quem locum nos referimus.

Ponuntur alie regula ad cognoscendum, quanam culpa, mortalia sint peccata.

C A P. III.

PRæter has regulas, quæ communes sunt, ad cognoscendas in omnibus materijs culpas, quæ mortalia sunt, peccata propter gravitatem, quam in se habent, & propter notabile, quod inferunt, damnatum; sunt aliæ regulæ, ex quibus cognoscuntur mortalia culpa, quæ per se non sunt graves, nec valdè noxiæ, sed propter exteriorè aliquem respectum, vel affectum interiorem, quo fiunt, mortalia peccata sunt; atq; has nunc afferemus. Prima est ista: **C**ulpa, quantumvis naturâ suâ levis, si ad finem aliquem peccati mortalis ordinètur, sunt peccata mortalia: verbi gratiâ, si quis mendacium diceret, significans, vocari se Ioannem, cum Pe-

B 6

trus

a *D. Th. 1. 2. q. 88. a. 4. q. 73. a. 3.*

arsus reuocaretur, quò meliùs posset
 furtum facere; vel si quis vestem ali-
 quantum vanam indueret, quò meliùs
 impudicitiam aliquam suadere posset;
 mendacium illud, & ille vestitus, licet
 ex se non nisi venialia peccata essent,
 mortalia fiunt, quia ordinantur ad fi-
 nem, quod peccatum mortale est: nam
 culpæ grauitas principaliter desumi-
 tur ex obiecto, ac sine peccati; adeo-
 que is, qui mendacium dixit, vt fu-
 retur, potiùs fur vocatur, quàm men-
 dax: & qui superflue vestitus est ad
 suadendam aliquam impudicitiam,
 potiùs impudicus vocatur, quàm im-
 moderatus. Altera regula hæc est: *a*
 Omnis culpa, in quâ homo suum vlti-
 mum finem ponit, licet in materiâ val-
 de leui, & facili sit, est peccatum mor-
 tale. Ponere vltimum finem in crea-
 tura, est amare eam, vel desiderare
 tanto cum affectu, vt propter eam ho-
 mo dispositus sit, ac paratus ad facien-
 dam quamuis rem malam, aut trans-
 gre-

a D. Th. 1. 2. q. 88. a. 4.

grediendum præcipuum aliquod Dei,
vel Ecclesiæ præceptum: verbi causâ,
si quis amicum suum amore tam inor-
dinato amaret, vt ad conseruandam il-
lius amicitiam, paratus esset iuuare eum
in comittendo aliquo homicidio, vel
adulterio; aut si desideraret aliquam
dignitatem, tanti eam æstimans, tan-
tòque cum affectu, vt ad consequen-
dam illam dispositus esset ad facien-
dum falsum iuramentum, vel famam
proximo suo derogandam. In his casi-
bus non solum homicidium, adulteriũ,
& periurium, sed etiam inordinatus
ille amor amici, & excessuum illud di-
gnitatis desiderium, peccata mortalia
sunt. Quemadmodum enim in bonis
operibus primaria res, quam Deus in-
tuetur, est sanctus cordis affectus, vnde
ea procedunt, & si hic magnus est, licet
opus sit paruũ, valor illius, ac meri-
tum est magnum; sic in operibus malis
id quod Deus præcipuè ad ea qualifi-
canda respicit, est amor, & desiderium
inordinatum, vnde proficiscuntur; &

quando hoc adeò inordinatum est, ut creaturam præferat creatori, ponendo in eâ vltimum suum finem, fit peccatum mortale contrarium amoris Dei. Tertia regula ista est: Omnis culpa, quâ quis transgreditur aliquod mandatum superiorû ex contemptu ipsius superioris, aut mandati eius, licet in materiâ valdè leui sit, peccatum mortale est. Duobus modis dicitur quis superiorum, vel superioris mandatum contemnere; primò, quia eum non tanti æstimat, quanti ratio requirit, & quanti is meretur æstimari. Atque hoc modo omnes, qui peccant, Deum, eiusque mandata contemnunt; quia non tanti eum æstimant, quanti debent; & omnes, qui superiorum mandata, ordinationesque transgrediuntur, eos contemnunt, quia non eam illorum rationem ducunt, quam convenit; & hic generalis contemptus, qui omnibus peccatis communis est, non mutat illa, nec grauiora, quàm sint,

sint, facit. *a* Alter specialis contemptus est, in eo consistens, quod homo transgrediatur mandatum superioris, quia non vult ei subiectus esse, nec mandato illius, vel quia parvi id facit: verbi gratiâ, si quis in corde suo diceret: nolo facere, quod hic superior, mihi præcipit, quia nolo ei subesse, vel, nolo id facere, quia ipse mihi mandat. Adeò vt duo in hoc peccato concurrant; vnum est, transgredi mandatum superioris; & alterũ principale, quod hoc peccatum qualificat, est moueri ad illud transgrediendum non ex negligentia, nec ex laboris tædio, nec propter creaturæ alicuius voluptatē, sed quia non vult subiectus esse tali superiori, & quia talis superior id ipsi præcipit. Hoc peccatum in quacumque re committatur, licet admodum leuis, ac facilis sit, peccatum mortale est; nam est contra charitatem, & iustitiam,

a D. Th. 2. 2. q. 186. a. 9. Caiet. verbo Contempt. § 22. q. 104. a. 2. Castro de lege pan. l. 1. cap. 5.

stitiam, quam superiori debet; & quia qui hoc motiuo, ac propter hanc rationem peccat in parua re, iam in anima sua dispositionem, & animum sufficientem habet in re graui, magnique momenti peccandi. *a* Ita S. Bernardus, *Vbiq̄*, inquit, *& neglectus præcepti superioris culpabilis, & contemptus damnabilis est.* *b* Et S. Thomas de ijs, qui regulas Religionis, ex natura sua ad præceptum non obligantes, transgrediuntur, loquens ait: *Quælibet transgressio eorum, quæ sunt in Religionis regula, ex contemptu facta, est peccatum mortale.* Hæc sunt signa, & regulæ ex diuina Scripturâ, Sanctorumque doctrinâ depromptæ, in quibus docemur, vnde cognoscamus, quæ peccata mortalia sint, & quæ venialia. Quæ notitia ad vitam Christianam perquam necessaria, & utilis est, multumque facit ad propositum huius tractatus, in quo peccati mortalis grauitas, ac damna à nobis declaranda sunt. *De*

a D. Bern. de præcept. & disp. b D. Th. 2. 2. q. 186. a. 9. ad 3.